

***PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH
KRYZYSOWYCH***

**w CLIX Liceum Ogólnokształcącym
w Warszawie**

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych

w CLIX Liceum Ogólnokształcącym.

I. Wulgarne słownictwo

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania.

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informację dla rodziców do Librusa w panelu „Uwagi”.
3. Powiadamia wychowawcę klasy.

Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do Librusa w panelu „Uwagi”.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia.

II. Wagary

W sytuacji, gdy wychowawca podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów:

1. Natychmiast kontaktuje się z rodzicem.
2. Jeżeli podejrzenia się potwierdziły, po przyjeździe ucznia do szkoły przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą.
3. Wychowawca nie usprawiedliwia nieobecności (nawet w sytuacji usprawiedliwienia od rodziców).
4. Zgłasza tę sprawę pedagogowi lub psychologowi, który przeprowadza z uczniem rozmowę motywującą, spisuje kontrakt lub podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego.
5. Jeżeli ww. działania są nieskuteczne, uczeń otrzymuje upomnienie dyrektora na forum klasy.
6. Jeżeli uczeń nadal uporczywie wagaruje dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

III. Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły.
2. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców i umawiają się na rozmowę.
3. Z uczniem przeprowadzana jest rozmowa ostrzegawcza w obecności rodzica.
4. Uczeń otrzymuje uwagę w Librusie.
5. Wychowawca nie usprawiedliwia nieobecności (nawet w sytuacji usprawiedliwienia od rodziców).
6. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę dyrektora.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza szkołę w czasie lekcji dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

IV. Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej.

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i zgłasza ten fakt pedagogowi lub psychologowi, a jeżeli sytuacja tego wymaga dyrektorowi szkoły.
3. Wychowawca natychmiast powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego pisemnie lub telefonicznie i odnotowuje ten fakt w dokumentacji pedagogicznej.

4. Wychowawca wpisuje sprawcy uwagę w Librusie.
5. Uczeń stosujący przemoc otrzymuje naganę wychowawcy, a w przypadkach szczególnie drastycznych lub powtarzających się aktach przemocy — naganę dyrektora.
6. W szczególnych przypadkach powtarzających się aktów agresji dyrektor szkoły zgłasza te fakty policji.

IV. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia.

1. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub dowiedział się o używaniu przez ucznia tytoniu, alkoholu lub narkotyków powiadamia niezwłocznie wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Wychowawca, pedagog lub dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem i wzywa rodzica.
3. Uczeń i rodzic są powiadamiani o konsekwencjach takiego zachowania (zgodnie ze statutem szkoły).
4. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.
5. Za używanie substancji psychoaktywnych uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły.
6. Jeżeli sytuacje używania szkodliwych substancji powtórzą się dyrektor zgłasza problem zagrożenia demoralizacją do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

V. Podejrzenie, że uczeń w szkole jest w stanie odurzenia.

1. Pracownik szkoły powiadamia wychowawcę, pedagoga lub dyrektora.
2. Uczeń jest odizolowany od reszty klasy (gabinet pedagoga, gabinet dyrektora, gabinet pielęgniarki)
3. Wychowawca, pedagog lub dyrektor wzywa rodzica i w razie potrzeby lekarza.
4. Zobowiązuje rodziców do odebrania ucznia ze szkoły. W razie potrzeby pedagog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.
5. W sytuacji, gdy rodzic odmawia odebrania dziecka lub brak jest kontaktu z rodzicem dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
6. W sytuacji, gdy uczeń zaprzecza, że jest pod wpływem substancji odurzającej dyrektor szkoły ma prawo wezwać policję w celu sprawdzenia jego stanu trzeźwości.
7. Uczeń, który w szkole przebywał w stanie odurzenia otrzymuje naganę dyrektora szkoły.

VI. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka i kieszeni (nauczyciel nie ma prawa samodzielnie przeszukiwać ucznia).
2. Nauczyciel informuje o tym fakcie dyrekcję szkoły lub pedagoga/psychologa.
3. Nauczyciel wzywa rodziców do natychmiastowego stawiennictwa.
4. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości plecaka i kieszeni dyrektor szkoły wzywa policję.
5. W przypadku znalezienia substancji policja wszczyna postępowanie wyjaśniające wobec ucznia.
6. Jeżeli uczeń dobrowolnie odda substancję, nauczyciel zabezpiecza ją i przekazuje bezzwłocznie w ręce policji, która wszczyna postępowanie wyjaśniające.
7. Uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły.

VIII. W przypadku, gdy pracownik szkoły znajdzie na jej terenie substancję przypominającą narkotyk powinien:

1. Zabezpieczyć tę substancję.
2. Powiadomić o tym zdarzeniu dyrektora szkoły i przekazać substancję dyrektorowi szkoły, który wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji pracownik udziela informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.

IX. W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły popełni czyn karalny, pracownik szkoły:

1. Informuje dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły wzywa policję i zawiadamia rodziców.
3. Dyrektor szkoły zabezpiecza do czasu przyjazdu policji wszystkie przedmioty związane z popełnionym czynem.
4. Policja prowadzi dochodzenie w tej sprawie.
5. Sprawca czynu karalnego oprócz sankcji prawnych otrzymuje naganę dyrektora szkoły.

X. W przypadku nieregulaminowego zachowania poza terenem szkoły tzn.:

- zażywanie i handel narkotykami,
- zażywanie alkoholu i palenie papierosów,
- agresywne zachowania wobec innych osób oraz kradzieże i wulgaryzmy:

1. Informujemy rodziców i wzywamy do szkoły na rozmowę ucznia i rodzica.
2. W zależności od wielokrotności czynu i stopnia ciężkości, uczeń otrzymuje naganę wychowawcy lub upomnienie dyrektora, bądź naganę dyrektora.

Decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor po konsultacji z wychowawcą i pedagogiem.

XI. W przypadku otrzymania zgłoszenia o podłożeniu ładunku

Wybuchowego.

Telefoniczne odebranie zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego

1. Należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor podejmuje decyzje o:
 - powiadomieniu Policji – nr alarmowy 112;
 - przerwaniu lekcji;
 - o przeprowadzeniu ewakuacji uczniów o zabezpieczeniu dokumentów.
3. Uczniom i pracownikom szkoły nie wolno dotykać przedmiotów, urządzeń, które budzą podejrzenie.
4. Należy zachować spokój nie dopuścić do paniki.
5. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły.

XII. W przypadku wybuchu pożaru lub podłożenia ognia:

1. Należy niezwłocznie powiadomić Państwową Straż Pożarną – numer alarmowy 112 lub 998; Służbę Dyżurną Miasta 9656.
2. Należy zawiadomić dyrekcję szkoły.
3. Przeprowadza się natychmiastową ewakuację.
4. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje dyrektor szkoły.

Zasady ewakuacji osób z obiektu zagrożonego:

1. Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły lub osoba kierująca akcją.
2. Dyrektor szkoły zabezpiecza dokumenty szkolne.
3. Ewakuowane osoby przed opuszczeniem budynku powinny zabrać ze sobą plecaki i rzeczy osobiste.

4. Drzwi sal zostają otwarte.

5. Ewakuację prowadzi się w sposób zorganizowany, według opracowanych i oznaczonych dróg ewakuacyjnych.

6. W czasie ewakuacji nauczyciele uczący w poszczególnych salach lekcyjnych, zapewniają właściwą organizację ruchu, nie dopuszczają do wybuchu paniki.

7. Miejscem zbiórki uczniów jest boisko szkolne.

Gdzie szukać pomocy:

NUMER ALARMOWY - 112

Policja - 997;

Poradnia Psychologiczno — Pedagogiczna — (22) 822 28 87; (22) 822 07 51

Ośrodek Pomocy Społecznej — (22) 863 91 75

Sąd Rodzinny i dla Nieletnich — (22) 553 93 07

Młodzieżowy Telefon Zaufania — 9288

Straż Miejska — 986

Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego —(22) 595 33 34

Definicje

Nieletni:

Osoba w wieku od 13 do 17 roku życia, która popełniła czyn karalny Osoba do 18 roku życia zagrożona demoralizacją

Młodociani:

Osoby od 17 do 21 roku życia, które za popełnione przestępstwa i wykroczenia odpowiadają na takich samych zasadach jak dorośli. Nawet wtedy, gdy jeszcze są uczniami szkół.

Demoralizacja:

Wszelkie czyny i zachowania, wskazujące na destrukcję moralną młodego człowieka. Efektem postępującej demoralizacji jest popełnianie czynów karalnych.

Przykłady przejawów demoralizacji:

- nierealizowanie obowiązku szkolnego — wagary,
- spożywanie alkoholu,
- używanie środków odurzających lub substancji psychotropowych — narkotyki,
- palenie papierosów,
- używanie wulgarnych słów,
- ucieczki z domów,
- włóczęgowski tryb życia,
- naruszenie zasad współżycia społecznego,
- popełnienie czynu karalnego do 13 roku życia,

Czyny karalne najczęściej popełnianie przez dzieci i młodzież na terenie szkół:

- kradzieże /telefony komórkowe, kurtki, plecaki.../
- bójki, pobicia, uszczerbek na zdrowiu,
- uszkodzenie rzeczy — niszczone jest mienie szkoły i innych uczniów,
- przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- przestępstwa rozbójnicze /rozboje, wymuszenia rozbójnicze, kradzieże rozbójnicze,
- groźby karalne

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r.
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Procedury interwencji kryzysowej w CLIX Liceum Ogólnokształcącym w sytuacji usiłowania popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójczego

I. Kontakt, komunikacja i wsparcie:

1. Pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu popełnienia samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem.
2. Następnie zawiadamia niezwłocznie (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie dyrekcję szkoły).

II. Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi:

1. Bezpieczeństwo fizyczne poprzez: stałą obecność z uczniem osoby dorosłej, udzielenie, w razie potrzeby, pierwszej pomocy, zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji, izolację ucznia od grupy rówieśniczej.

III. Dyrektor szkoły ponadto:

1. Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.
2. Przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym z przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

IV. Następnie Dyrektor organizuje:

1. Powołuje Doraźny Zespół Kryzysowy do zdiagnozowania sytuacji podejmowania działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej.
2. Zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej (Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, PPP nr 22).

V. Interwencja w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzona przez:

1. Pedagoga, psychologa szkolnego lub psychologa z Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (ewentualnie z Poradni Zdrowia Psychicznego) lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół placówek oświatowych — w celu prewencji naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.
2. Spotkanie dla nauczycieli uczących ucznia i Rady Pedagogicznej w celu:
 - poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu,
 - pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego,
 - diagnozy sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy uczniowi.

V. Dyrektor szkoły zapewnia monitoring i profilaktykę w celu:

1. Wspierania ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego),
 - realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
2. Opracowania i wdrażania na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:
 - a. rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,
 - b. nawiązywanie bliższych kontaktów z młodymi ludźmi, rozmowy z nimi oraz staranie się, by ich zrozumieć i udzielić pomocy,

- c. zmniejszenie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego,
 - d. zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego wcześniej rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,
 - e. pomaganie w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,
 - f. zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,
 - g. eliminowanie używania alkoholu i narkotyków,
 - h. ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa: trujących i śmiertelnych leków, pestycydów, broni palnej i innej, itd.
3. Podjęcie działań, w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły, zmniejszających stres zawodowy.

Procedury interwencji kryzysowej w CLIX Liceum Ogólnokształcącym w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią.

Dyrektor szkoły niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:

- służbami medycznymi,
- rodzicami,
- policją, prokuraturą,
- organem nadzoru pedagogicznego.

Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o wydarzeniu. Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i policji w przypadku ich działań. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu. Organizuje interwencję grupową dla uczniów i nauczycieli.

Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:

- powiadamia nadzór pedagogiczny,
- organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.

Program profilaktyczny mający na celu zapobieganie samobójstwom wśród młodzieży w CLIX Liceum Ogólnokształcącym.

1. Omówienie problematyki samobójstw dzieci i młodzieży na forum Rady Pedagogicznej.
2. Zorganizowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na temat sytuacji kryzysowych, zagrożeń dla zdrowia psychicznego i czynników ryzyka w przypadku zamachu samobójczego.
3. Opracowanie planu zapobiegania ostrym sytuacjom kryzysowym, stworzenie prostych procedur postępowania w sytuacji kryzysu i bazy danych osób i miejsc świadczących pomoc w tego typu sytuacjach
4. Powołanie spośród nauczycieli i innych pracowników szkoły Zespołu Kryzysowego, reagującego w sytuacji zagrożenia zamachem samobójczym i w innych sytuacjach kryzysowych
5. Umożliwienie członkom Zespołu Kryzysowego odbycie szkoleń z zakresu podejmowania interwencji kryzysowej.

6. Zgromadzenia materiałów informacyjnych dotyczących zagrożenia samobójstwem wśród dzieci i młodzieży oraz upowszechniania wiedzy o czynnikach ryzyka.

7. Stałe monitorowanie stanu psychicznego uczniów pod kątem występowania ostrych kryzysów psychicznych i stanów depresyjnych.

Czynniki wysokiego ryzyka podjęcia próby samobójczej:

1. Uczeń mówi o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei
2. Mówi wprost lub pośrednio o samobójstwie
3. Pisze list pożegnalny lub testament
4. Pozbywa się osobistych lub cennych dla niego przedmiotów
5. Unika kontaktów, izoluje się, zamyka w sobie
6. Zaniechał zajęć, które dotychczas sprawiały mu przyjemność
7. Używa wyrażen, które mówią o jakimś krańcowym momencie w czasie, wiążą się z końcem odejściem itp.
8. Przestał dbać o wygląd i higienę osobistą
9. Źle sypia, cierpi na bezsenność, nie ma apetytu
10. W przeszłości podejmował już próby samobójcze
11. Przejawia/przejawiał inne zachowania ryzykowne, okaleczał się, spożywał alkohol, używa narkotyków.
12. W ostatnim czasie doświadczył jakiejś traumy, sytuacji stresowej
13. Przejawia nadmierne zainteresowanie tematyką śmierci i umierania, reinkarnacji, życia po śmierci itp.
14. fascynują go osoby, które popełniły samobójstwo.

Wystąpienie przynajmniej jednego z powyższych czynników świadczy o ryzyku zachowań samobójczych.

Czynności wykonywane przez Dyrektora CLIX Liceum Ogólnokształcącego w przypadku samobójstwa lub zabójstwa.

1. Powiadom : Policję 997, stosowne służby pod numerem alarmowym 112, przełożonych.
2. Powiadom Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 22 - tel. 22 822 8461918, poproś o zorganizowanie pomocy psychologicznej uczniom i nauczycielom.
3. Zabezpiecz miejsce zdarzenia czasu przybycia policji.
4. Nie udzielaj informacji mediom, dopóki o śmierci nie powiadomisz najbliższej rodziny.
5. Jak najszybciej powiadom o śmierci najbliższą rodzinę, zrób to twarzą w twarz, unikaj telefonu lub poczty.
6. Udziel pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego.
7. Zorganizuj pracę szkoły w ten sposób, aby możliwy był proces interwencji kryzysowej — udzielenie wsparcia uczniom, pomoc w odreagowaniu traumatycznych przeżyć.
8. Przemyśl i przygotuj strategię kontaktowania się z mediami.

Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią z zamiarem popełnienia przestępstwa.

- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się).**

(szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób)

- **Wycisz i uspokój uczniów.**

(wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę)

- **Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.**

(należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji)

- **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.**

(niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia)

- **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji**

(w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa - policja)

- **Zasłoń okno, zgaś światło.**

(należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego)

- **Nie przemieszczaj się.**

(przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników)

- **Bądź poniżej linii okien, zejź ze światła drzwi.**

(przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników)

- **Zejź z linii strzału, połoź się na podłodze.**

(z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz)

- **Jeżeli padną strzały, nie krzycz.**

(napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma)

- **Nie otwieraj nikomu drzwi.**

(interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi)

- **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.**

(w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia)

Bezpośredni kontakt z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą.

- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika**

(wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników)

- **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon** *(wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej)*

- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.**

(w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu)

- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.**

(w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji)

- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.**

(odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji)

- **Nie zwracaj na siebie uwagi.**

(nie zwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu)

- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.**

(brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców)

- **Nie oszukuj terrorysty.**

(oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane)

- **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.**

(zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców)

- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.**

(wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty)

- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.**

(każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana)

- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.**

(nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek)

W przypadku działań antyterrorystycznych

- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.**

(policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar)

- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.**

(próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji)

- **Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.**

(taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników)

- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.**

(postawa taka ułatwia działania policji a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników)

- **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.**

(tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego)

- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.**

(wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową)

- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.**

(policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców)

- **Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.**

(w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopiać w tłum i uciec z miejsca ataku)

- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.**

(w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak jak tego chcą siły interwencyjne)

- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.**

(najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych)

SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.

SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- **„sygnał dźwiękowy ciągły” – azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach)**

TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy z telefonów komórkowych 112

SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- nazwę i adres szkoły
- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI ZE SPE

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

LISTA SYTUACJI, o których nauczyciele i pracownicy szkoły powinni bezwzględnie powiadomić dyrektora szkoły:

1. Użycie wulgarnych słów w stosunku do nauczyciela, pracownika szkoły.
2. Popchnięcie, uderzenie nauczyciela, pracownika szkoły.
3. Przejaw wandalizmu w każdej postaci.
4. Uporczywe, nieusprawiedliwione nieobecności ucznia w szkole.
5. Uporczywe ucieczki z lekcji.
6. Drastyczne przejawy przemocy i agresji fizycznej i psychicznej.
7. Kradzieże, wyłudzenia.
8. Palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie substancji psychoaktywnych na terenie szkoły.
9. Podejrzenie spożycia alkoholu lub substancji psychoaktywnych.
10. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
11. Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk.
12. Nieregularne zachowanie ucznia poza terenem szkoły, a zwłaszcza:
 - zażywanie i handel narkotykami,
 - spożywanie alkoholu i palenie papierosów,
 - agresywne zachowania wobec innych,
 - kradzieże, wyłudzenia,
 - używanie wulgaryzmów,
 - wandalizm.
13. Wtargnięcie na teren placówki osoby niepowołanej (z zamiarem popełnienia przestępstwa).
14. Uzyskanie informacji telefonicznej lub inną drogą o podłożeniu ładunku wybuchowego.
15. Podpalenie, wybuch pożaru.
16. Każdy wypadek ucznia, nauczyciela lub pracownika szkoły.
17. Zamiar popełnienia samobójstwa przez ucznia.
18. Próba samobójcza ucznia w szkole lub poza terenem szkoły.
19. Śmierć członka społeczności szkolnej.

ZASADY KONTAKTÓW Z MEDIAMI

1. Osobą odpowiedzialną za kontakty z mediami jest Dyrektor szkoły — Iwona Rydlewska.
2. W przypadku nieobecności dyrektora do kontaktów z mediami uprawnieni są:
 - Zastępca dyrektora — Beata Wilkowska
 - Pedagog szkolny — Ewa Hanecka
3. Wszelkie komunikaty dla mediów redagują ww. osoby, akceptuje — dyrektor.
4. Nikomu poza wymienionymi osobami nie wolno udzielać mediom informacji.
5. Mediom nie wolno wykorzystywać wizerunku ucznia bez pisemnej zgody jego rodziców i dyrektora szkoły.
6. Mediom nie wolno wykorzystywać wizerunku szkoły bez pisemnej zgody dyrektora.

Gdzie szukać pomocy:

NUMER ALARMOWY - 112

Policja - 997; Komisariat Policji Warszawa – Włochy tel. 477232621

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 22 tel. 22 846 19 18

Ośrodek Pomocy Społecznej Warszawa – Włochy tel. 22 863 98 37

Sąd Rodzinny i Nieletnich tel. 22 553 97 71

Młodzieżowy Telefon Zaufania - 116111

Straż Miejska - 986; 22 823 73 88

Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego tel. 22 443 44 13

**CLIX Liceum Ogólnokształcące
im. Króla Jana III Sobieskiego
ul. Solipska 17/19
02-482 Warszawa**

Sekretariat: 22 863 77 87

Gabinet Dyrektora: 22 631 75 45

Gabinet Wicedyrektora: 22 631 08 25

Gabinet psychologa: 22 631 75 40

Gabinet pedagoga: 22 863 70 32